

капіталу за межі держави; стан платіжного балансу та збільшення зовнішнього боргу; підвищення вартості послуг, зокрема у сфері житлово-комунального господарства, транспорту тощо.

За словами американського економіста Пола Хейне: «... змінюються ціни не тільки товарів, а й вимірювачів їх цінності, тобто грошей. Інфляція - це не збільшення розміру предметів, а зменшення довжини лінійки, якою ми користуємося». Суттєво поліпшити ситуацію можна лише за умов комплексного впровадження антиінфляційного регулювання, а найважливіші шляхи подолання інфляції в Україні можна назвати слідуючі:

- загальне підвищення народногосподарської ефективності;
- прискорення науково-технічного прогресу;
- вдосконалення структури відтворення;
- виважена, розумна інвестиційна політика;
- конверсія військового виробництва;
- скорочення чисельності управлінського персоналу, вдосконалення його роботи;
- раціоналізація зовнішньоторгових і зовнішньоекономічних відносин;
- суворий контроль за сплатою грошових коштів;
- звужити межі діяльності «тіньової» економіки;
- провести приватизацію і роздержавлення;
- провести фінансово-кредитну реформу;
- створити необхідні умови для середнього і малого бізнесу, підприємництва;
- забезпечити проведення довгострокової грошової політики;
- підвищити курс національної валюти;
- скоротити бюджетний дефіцит з перспективою його повної ліквідації.

Безперечно, що Україна, маючи значний економічний потенціал, не лише стабілізує фінансову ситуацію в країні, але й забезпечить умови «керованості» інфляційним фактором, що подасть їй змогу зайняти належне місце серед інших економічно та соціально розвинутих країн Європи.

Буртак А.В., курсант 1-го курсу ЦСФП НАВС 113
навчальної групи *Науковий керівник:*
професор кафедри економіко-правових дисциплін
НАВС, к.ю.н., доцент Удовик М.С.

Тіньова економіка — як феномен економіки України.

Ключовим стратегічним завданням України є побудова суспільства європейського рівня і європейського типу, а в пріоритеті - за тим самим європейським зразком - соціально орієнтовану ринкову економіку. Як би не було сумно, та на одному рівні найгостріших проблем сучасного

розвитку економіки постає грандіозна проблема тінізації економіки - основа для криміналізації корупції, хабарництва в економічній, політичній, соціальній сферах. Беручи до уваги те, що Україна щодо зовнішньоекономічного курсу стратегічно направлена на інтеграцію у світове співтовариство та ЄС, важливе значення має вивчення і переосмислення досвіду державної протидії негативним проявам тіньової економіки. Тіньова економіка - це дійсно складне явище, представлене як сукупність неконтрольованих і нерегульованих протиправних економічних відносин між суб'єктами економічної діяльності, які мають на меті неофіційне отримання доходу, позначає економічні процеси, які не афішуються, ховаються їх учасниками, не контролюються державою та громадськістю, не фіксуються офіційної державної статистикою. Доходи від такого виду діяльності як приховування доходів, несплата податків, відмивання грошей, контрабанда, фіктивні фінансові операції, поістині величезні. Вони обчислюються десятками мільярдами доларів, проте, ті дії, яким кладуть край правоохоронні органи, є лише верхівкою гігантського айсберга, визначити розміри якого "нікому несила. Саме тому дані процеси у кожній державі необхідно старанно вивчати і потім приймати добре опрацьовані заходи для їх усунення. У боротьбі з тінізацією треба виходити з об'єктивної реальності та світового досвіду, який показує, що в реальних політичних, економічних і соціальних умовах повністю подолати тіньову економіку практично неможливо. Орієнтиром лише може бути її обмеження до рівня розвинутих країн світу.

“Тіньова економіка” має об'єктивний характер, тому існує у будь-якій економічній системі. Йдеться про порогові значення “тіньової економіки”, загрозливе для національної економічної безпеки, критичним рівнем якого є 40% офіційного ВВП. У цілому ж, якщо зробити спробу комплексно розглянути проблему тінізації економіки в Україні, то можна виділити низку об'єктивних факторів, які пояснюють такі значні обсяги тіньової економіки:

- високі податки і нерівномірність податкового навантаження, корупція;
- недостатня прозорість податкового законодавства і постійні його зміни;
- повільні й непрозорі приватизаційні процеси;

Рівень тінізації економіки в Україні залишається високим, для того щоб зменшити масштаби необхідно:

- Реалізувати визначену нормативну регламентацію щодо максимального обмеження можливого використання так званих «живих грошей» або грошової готівки в економіці. Так, наприклад, у США майже 90% всіх платіжних операцій здійснюються через безготівкові грошові розрахунки.
- Держава повинна реально проводити, а не лише лімітувати боротьбу з економічною злочинністю, реалізовувати широкий комплекс економічно-правових заходів, які максимально ускладнюватимуть процес внесення готівки на банківські рахунки, без проходження складної процедури попереднього підтвердження законності походження цих коштів;

- Шляхом здійснення паспортизації та контролю за рухом особистого майна, передусім нерухомості, яким володіє найбільша заможна частина населення, держава за допомогою податкової системи здійснюватиметься необхідне інформування, що дозволить оцінити легітимний спосіб життя тих чи інших осіб.

На жаль, цілком знищити тіньової бізнес неможливо. Щоб тіньова економіка не росла, необхідно домагатися суттєвих змін у економічну політику, що забезпечити нормальні умови функціонування бізнесу, підприємництва і економіці України в цілому.

Місько А.Ю., курсант 112 навчальної групи ЦСФП НАВС

Науковий керівник:

професор кафедри економіко-правових дисциплін
НАВС, к.ю.н., доцент Удовик М.С.

Безробіття як соціальна проблема

Безробітні - це працездатні особи віком від 15 до 70 років, які з незалежних від них причин не мають підходящої роботи, які зареєстровані у державній службі зайнятості та отримують відповідну грошову допомогу, шукають роботу і здатні братися до неї.

Безробіття - економічне явище, що завжди існувало і буде існувати. Звичайно, поява безробіття має свої причини. Воно виникає в результаті коливання фаз економіки (циклічне); в результаті природних коливань кліматичних умов протягом року або коливань попиту (сезонне); внаслідок фрикційного, добровільного та структурного безробіття (панельне); коли люди тимчасово знаходяться без роботи в результаті зміни місця праці; в результаті зміни структури економіки, технологічної революції (структурне безробіття).

Факторами формування безробіття можуть бути такі, як:

- нестача сукупного ефективного попиту;
- негнучкість системи відносних цін і ставок заробітної плати і викривлення в ній, пов'язані з грошовою експансією держави і подальшою інфляцією;
- недостатня мобільність робочої сили;
- структурні зрушення в економіці;
- дискримінація на ринку праці щодо жінок, молоді та національної меншості;
- демографічні зміни в чисельності та складі робочої сили;
- сезонні коливання в рівнях виробництва окремих галузей економіки.

В Україні є умови для оптимального використання трудових ресурсів. Розглянемо головні з них. Україна має нерозвинену сферу побутового обслуговування. Для її активізації потрібні відповідні кадри. На багатьох підприємствах можна підвищити коефіцієнт змінності. При цьому мова йде про збільшення виробництва вкрай потрібних товарів і послуг.